

PM

Åtgärdsplan

Baserad på utbildningsutvärdering med
extern bedömning avseende
huvudområdet Barn- och
ungdomsvetenskap

Handläggare: Ann-Marie Eriksson, Jenny Bengtsson

Enhet: Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande

Diarienummer: GU 2024/2673.

Åtgärdsplan baserad på utbildningsutvärdering med extern bedömning avseende huvudområdet Barn- och ungdomsvetenskap.

Huvudområdet Barn- och ungdomsvetenskap med hemvist vid institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande (IPKL) utvärderades under höstterminen 2024 i enlighet med de kriterier för utbildningsutvärdering med extern bedömning och den process för systematiskt kvalitetsarbete som fastställts vid Göteborgs universitet. Den utbildning som granskats inom huvudområdet är masterprogrammet i barn- och ungdomsvetenskap. De kvalitetskriterier som granskats är:

1. att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål
2. att undervisningen sätter studenternas lärande i centrum
3. att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet
4. att lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig, högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk kompetens samt att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll
5. att utbildningen är relevant för studenternas och samhällets behov
6. att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen
7. att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger
8. att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs.

2. Åtgärder

Åtgärdsplanen har strukturerats utifrån de åtta kvalitetskriterier som varit utgångspunkt för utvärderingen. Under varje kriterium listas först styrkor som bedömargruppen lyft fram och sedan kommentarer/utvecklingsområden och åtgärder i tabellform. I tabellerna har utvecklingsområden listats i en fallande prioritetsordning. Vissa utvecklingsområden bedöms inte kräva specifika åtgärder men har tagits med för att de är viktiga inspel i övergripande och pågående utvecklingsarbete. Förslag på åtgärder som av programrådet för masterprogrammet barn- och ungdomsvetenskap bedömts som mindre relevanta lyfts inte fram i denna plan.

1. De faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål

Styrkor:

- Kursinnehåll, litteratur och lärandemål är väl sammanhängande.
- Utbildningen svarar mot både lokala och generella examensmål.
- Examinationsuppgifter och bedömningskriterier är tydligt kopplade till lärandemål.
- Kursplanerna ger god översikt över examinerande moment.
- Strukturen skapar tydlighet för studenter och lärare.
- Progressionen har en tydlig struktur sett till utbildningsplanen.
- Studenterna bedöms möta ett innehåll de finner relevant och som motsvarar deras förväntningar.

Utvecklingsområden/kommentarer	Reflektion och åtgärd	Status och ansvar	Uppföljning
Examensmålsmatrisen saknar i dagsläget kryss inom område 3 (integrera kunskap om komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information) vilket bör åtgärdas snarast.	Viktigt att åtgärda så snart som möjligt. Förslaget att se etik och mänskliga rättigheter som exempel på komplexa företeelser bedöms som mycket relevant.	Genomgång av examensmålsmatrisen är planerat till HT25. Utförs av programråd.	Programråd HT2025, rapporteras till utbildningsansvarig
Den innehållsliga progressionen är något diffus avseende examensmålsmatrisen där progressionen inte reflekteras helt tydligt. Progressions-kurserna PDA525 och 526 har exempelvis inte båda kryss i punkt 1.2 om väsentligt fördjupade kunskaper, vilket torde förväntas av en progressionskurs.	Viktigt att åtgärda så snart som möjligt.	Genomgång av examensmålsmatrisen är planerat till HT25. Utförs av programråd.	Programråd HT2025, rapporteras till utbildningsansvarig
Skärpa conceptualisering av innehåll ytterligare samt förtydliga progressions-kursernas inbördes skillnader i kommande kursrevideringar	Bedömagruppens tydliga exempel ger goda inspel i arbetet med kursplanerevidering	Kursplaner för PDA509, PDA510, PDA525, PDA526 reviderades av kursledare och interna programrådsledamöter gemensamt under VT25 med utgångspunkt i bedömagruppens rekommendationer.	Programråd HT2025

2. Undervisningen sätter studenternas lärande i centrum

Styrkor:

- Varierade undervisnings- och examinationsformer i programmet.
- Undervisningsformerna främjar aktivt lärande och lärare stöttar lärande mellan studenter.
- Tydlig och konkret feedback används som ett pedagogiskt verktyg.
- Undervisningens pedagogiska idéer diskuteras med studenterna.
- Lärare kommunicerar stödjande och engagerat, ex via Canvas och kursrapporter.
- Lärarna visar stort intresse för studenternas arbete.
- Skrivande integreras i flera kurser, med biblioteket som en tydlig resurs.
- Studenter har tillgång till stöd som Enheten för akademiskt språk.
- Programmet balanserar profileringen globalisering och digitalisering med utrymme för individuella specialintressen.
- Studenter ges goda möjligheter att utveckla självständighet.
- Programmet är gynnsamt för både forskaraspiranter och yrkesinriktade studenter.
- Alumner upplever flexibilitet i hur nära eller distanserat man kan förhålla sig till utbildningsvetenskap.

Utvecklingsområden/kommentarer	Reflektion och åtgärd	Status och ansvar	Uppföljning
Utvecklingen med generativ AI kan innebära ett hot mot studenters lärande. Frågan om generativ AI – både vad gäller studenters självständighet och som undervisningsinnehåll behöver arbetas med systematiskt. I detta arbete behöver studenters perspektiv genomgående beaktas. Material på Canvas, såsom moduler om akademisk integritet, bör uppdateras för att även belysa generativ AI.	Arbete påbörjat för att identifiera programmets egen hållning i AI-frågan (i relation till IPKL, fakultet och GU). En central utgångspunkt som identifierats är att balansera proaktiva och reaktiva förhållningsätt (ex. fokus på vikten av självständigt skrivande som en del i utvecklande av akademiska förmågor, information om akademisk integritet och syn på självständighet i relation till AI, strikt hållning vad gäller textgenerering som ska författas självständigt och samtidigt utforskande uppgifter för att hitta möjligheter med AI i relation till B&U som kunskapsområde etc) Studentrepresentant betonar att studenterna uppskattar att fokus läggs vid utvecklande av egna akademiska skrivförmågor och att identifiera både utmaningar och möjligheter med AI. Övergripande AI-policy i relation till skriftliga examinationsuppgifter har tagits fram.	Påbörjat. Arbete i programråd och med kursledare gemensamt är påbörjat. AI-policy för uppsatskurser PDA522 och PDA523 som ges VT25 är införda på Canvas. Kursledare ansvarar för respektive kurs/canvas och programråd för arbetet med gemensam linje.	IPKL:s utbildningsdialog 2026. Utvecklingsrapport 2026.
Lärarna önskar mötas över kursgränserna och	Terminsvis programkonferens för kursledare och interna	Första programkonferensen	Utvecklingsrapport 2026.

kursutveckla innehåll och relationer mellan kurser, som komplement till programrådet, för att kunna diskutera och utveckla utbildningen i relation till nya frågor som generativ AI exempelvis.	programrådsledamöter samt övriga intresserade lärare införs from VT25	är genomförd med gott resultat. Fokus var kursplaneutveckling och AI	
En av examinationsformerna, en hemtenta som skrivs under kort tid baserat på egen läslogg, kan kräva ytterligare förankring av pedagogiskt syfte hos studenter	Stor vikt läggs redan vid att förklara upplägg och syfte med denna uppgift som kan upplevas utmanande då den kräver aktiva förberedelser. Detta upplägg ses dock som viktigt ur ett progressionsperspektiv gällande studier på avancerad nivå.	Ingen ytterligare åtgärd bedöms behövas förutom det arbete som görs	---
Alumner lyfter styrkan i att vara en liten grupp studenter vilket ger möjlighet att ex. komma nära forskningsmiljöerna och att aktivt kunna bidra. Ett större format på utbildningen, och att den ges på distans, kan utgöra en risk att dessa möjligheter försvagas	Detta ses som ett pågående arbete och inte som en åtgärds punkt. Rent konkret när det gäller möjlighet att komma nära forskningsmiljöerna så har exempelvis forskningsmiljöerna Global Childhoods (GC) och Young people precariousness and wellbeing (YPW) bjudit in till key-notes, online-seminarium och konferenser som givits via zoom eller som hybridevent. Detta har varit uppskattat och flera studenter har deltagit. Vidare har exempelvis kontakt etablerats med masterprogram i ECE i Auckland under VT25 vilket kan leda till ytterligare möjligheter för utbyte och kontakt med andra forskningsmiljöer.	Pågående arbete för programledning och programråd att bevaka och påminna forskningsmiljöerna om att bjuda in studenter till digitala- eller hybridevent.	IPKL:s utbildningsdialog 2026. Utvecklingsrapport 2026.

3. Undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet

Styrkor:

- Utbildningens utformning stämmer överens med huvudområdets beskrivning i utbildningsplanen och dess fokus på digitalisering och globalisering/migration och bedöms svara väl mot forskningsmiljöerna och lärarnas kompetens.
- Programupplägget stödjer en stegvis progression i vetenskapliga förmågor, kunskap och akademisk självständighet som väntas av en utbildning på avancerad nivå.
- Kurslitteraturen stödjer kursinnehåll och lärandemål, med både breda översikter och fördjupande texter.
- Undervisningen har ett vetenskapligt förhållningssätt och utvecklar studenters kritiska och kommunikativa förmågor.

- Studenterna tränas i forskningsliknande aktiviteter, inte bara igenom uppsats- och metodologikurser, utan också genom att examinationer bygger vidare på varandra inom en kurs.
- Genomgående tränas studenterna i att läsa och skriva akademisk text i kurserna, och läsloggarna står ut som en särskilt god metod för att stödja studenternas läsning.
- Kursformatet om 15 hp används genomgående inom utbildningen, vilket lärarlag och programledning menar stärker möjligheterna till att arbeta med feedback och stödja studenterna i utvecklingen av förmågor och kunskap. Bedömargruppen ser detta som gynnsamt.

Utvecklingsområden, kommentarer	Reflektion och åtgärd	Status och ansvar	Uppföljning
En rekommendation från bedömargruppen är att i den kommande revideringen av huvudområdesbeskrivningen 2025 granska hur utbildningens utformning svarar mot denna. I nuläget pekar huvudområdet ut många intresseområden, både teoretiska och empiriska, utöver digitalisering och migration/globalisering, vilka sedan är ganska osynliga i kursernas titlar och/eller innehåll. Överlag är det oklart hur innehållet i huvudområdesbeskrivningen hänger ihop inbördes. Teoretiska och/eller disciplinära ramar blandas med empiriska exempel, institutionella arenor och mer avgränsade forskningsområden.	Viktig del av pågående utvecklingsarbete att synka alla styrande dokument så att de speglar programmets nuvarande utformning.	Som ett första steg har en ny övergripande beskrivning av huvudområdet Barn- och ungdomsvetenskap vid IPKL tagits fram. I nästa steg med start HT25 granskas huvudområdesbeskrivningen i utbildningsplanen för masterprogrammet i samband med att utbildningsplan och examenbeskrivningar ses över. Ansvar: programråd.	Utbildningsansvarig, institutionsledning.
En följd av upplägget i kurser om 15 hp är att kurserna innehåller mer än vad titel och innehållsbeskrivning vittnar om. Bedömargruppen ser detta mer som ett problem med synlighet i styrdokument än en brist i utbildningens faktiska innehåll och resultat, men det kan vara värt att överväga förtydliganden i kommande revideringar av utbildningsplan och kursplaner	En reflektion som bedömmargruppen skriver fram är att det verkar saknas vetenskapsteori och att metodologi är viktad mot strukturerade litteratursökningar. Detta är inte överensstämmande med faktiskt kursinnehåll. Det är tydligt att visst innehåll som exempelvis vetenskapsteori behöver bli mer synligt i kursplaner, särskilt PDA511	Kursplan för PDA511 (metodologikurs) revideras under HT25 inför nästa kursomgång VT26. Ansvar kursledare i samarbete med programråd.	Utbildningsansvarig, institutionsledning.

4. Lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig och högskolepedagogisk kompetens samt att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll

Styrkor:

Lärarnas ämnesmässiga kompetens bedöms täcka utbildningens centrala innehåll och lärarlaget besitter en bred tvärvetenskaplig kompetens.

Lärarnas akademiska kompetens identifieras som en av utbildningens styrkor.

Utvecklingsområden, kommentarer	Reflektion och åtgärd	Status och ansvar	Uppföljning
Professorer deltar främst i introduktionskurs, metodkurs och uppsatskurser, ofta vid examination, vilket hänger samman med kravet på DO/Pkompetens vid examination på avancerad nivå. Bedömagruppen ser det som en potentiell brist att de inte deltar mer brett i undervisning och programutveckling.	Som bedömagruppen noterar i sin avslutande rekommendation är professorers insats främst knuten till examination. Dock är professorer även representerade som föreläsare i flera kurser.	Institutionens hållning är att inom BoU göra en vägning mellan docenters och professorers undervisningsinsatser och examinerande insatser så att kompetensen bäst gynnar programmet (dvs att undervisning ibland får gå före examination).	---

5. Utbildningen är relevant för studenternas och samhällets behov

Styrkor:

- Avnärmarrelationer har förbättrats genom aktivt utvecklingsarbeten.
- Utbildning på distans bedöms svara väl mot studenternas behov och har lett till ett större söktryck.
- Praktikinslag finns i år 2, där studenter tillämpar kunskap i yrkesmiljöer.
- Generiska och professionella förmågor tränas genom muntliga presentationer och grupparbeten.
- Variation i gruppformer stärker studenternas arbetslivskompetens.
- Internationalisering, jämställdhet och hållbar utveckling är integrerat i programmet genom kursinnehåll och samarbeten.
- Utbytesmöjligheter med andra universitet stärker internationaliseringsperspektivet.
- Förskoleförvaltningens medverkan i programrådet främjar dialog och praktikmöjligheter.
- Forskningslitteracitet är av hög relevans för det omgivande samhället och något som efterfrågas i relation till alla skolformer. Kunskap om strukturerade sökmetoder och framtagande av forskningsöversikter (så som magisteruppsats) är efterfrågade och viktiga. De ger också personal inom verksamheter som riktar sig mot barn och unga tillgänglighet till forskning.

Utvecklingsområden, kommentarer	Reflektion och åtgärd	Status och ansvar	Uppföljning
Det i nuläget svårt bedöma hur utbildningens innehåll svarar mot de behov av bildning och kunskap som det omgivande samhället ger uttryck för. Examinerade studenter behöver komma i arbete för att programmets relevans ska bli tydlig. Vi uppmuntrar programledningen att följa upp utexaminerade studenter, knyta ytterligare institutioner	Vi har sett att förhållandevis många studenter gått vidare till forskarutbildning och att några också fått anställning som adjunkter. Mer övergripande alumnundersökningar skulle givetvis vara av värde för utbildningen, dock som påpekas en fråga om att de större kullar som nu påbörjat utbildningen hinner komma ut/gå vidare i arbetslivet först.	Alumnfrågan är med på agendan när det gäller pågående utvecklingsarbete (ansvar programrådet). Kontakter med ytterligare förvaltningar finns men har inte lett till representation i exempelvis programråd. Upplägg med "Möte med praktiken" under introduktionskurs ses dock som en bra modell där studenter träffar avnämare	Utbildningsansvarig, institutionsledning.
eller förvaltningar till utbildningen och också undersöka presumtiva studenter intresse i utbildning på avancerad nivå.		som presenterar sin verksamhet. Detta kan dock synliggöras mer i det övergripande programarbetet. Arbete har påbörjats.	
I framtida utvecklingsarbete är det fortsatt värt att överväga hur institutionen identifierar vilka forskningsfrågor som är aktuella och huruvida mer samverkan med avnämare kan bidra till att hitta forskningsfrågor som berör och engagerar. Även viktigt att beakta hur det omgivande samhället och forskarsamhället kan förstå begrepp som digitalisering på olika sätt och att samverkan kan vara viktig för att överbrygga olika typer av problembilder.	Värdefulla rekommendationer.	Frågor att ta med i det övergripande löpande utvecklingsarbetet. Upprätthålla verksamhets- och alumnkontakter och deras möjligheter att medverka i utbildningen på kursnivå och med direkt koppling till studenterna. Ansvar: programråd	Programrapport 2027

6. Studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen

Styrkor:

- Studentinflytandet fungerar väl, med god och konstruktiv kontakt mellan studenter, lärare och administration.
- Både formella och informella kanaler används, och studenternas synpunkter beaktas i programmets utveckling. Varierande former av studentinflytande framstår som gynnsamt.

Utvecklingsområden, kommentarer	Reflektion och åtgärd	Status och ansvar	Uppföljning
Bedömggruppen kommenterar: Hur når studenters anmälda synpunkter fram när studentrepresentant inte är fysiskt närvarande?	Det finns en praxis för hur studenter kan anmäla frågor till programrådet även när man har förhinder som fungerar.	Upprätthålla god praxis.	Programråd
Bedömggruppen kommenterar att studentdialog förs samman med informationstillfällen: Finns risk att studentdialog upplevs som mindre viktig?	Arrangemanget fungerar bra. Responsen från studenterna är att dialogerna fungerar väldigt bra och ses som en fin möjlighet att få ställa frågor.	Upprätthålla god praxis för studentdialoger.	Programråd

7. En för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger Styrkor:

- Programmet blir helt nätbaserat från hösten 2024 (förutom praktikkursen), och omfattande arbete har lagts på att anpassa innehåll och upplägg för att säkerställa kvalitet.
- Canvas upplevs som en tillgänglig lärmiljö med tydlig struktur och kommunikation.
- Studenter har god tillgång till studievägledning och administration, och kontaktvägarna är tydliga och fungerande.
- Lärare har nära kontakt med studenter och fångar upp behov via ett informellt "early warning"-system.
- Lärare arbetar aktivt med att motverka isolering i distansmiljön, t.ex. genom informella Zoomträffar.
- Studenter uttrycker god sammanhållning och engagemang, med kontinuerlig kontakt även utanför undervisningen.
- Närvaro vid undervisning är hög, även vid frivilliga moment.
- Studenterna är engagerade i sin utbildning

Utvecklingsområden, kommentarer	Reflektion och åtgärd	Status och ansvar	Uppföljning
Underlaget ger vid handen att det finns vissa utmaningar med synkron undervisning i Zoom, där studenter och lärare har olika syn på att kravet om påslagen kamera.	Detta upplevs inte längre som något större problem. Påslagen kamera ses som del i ett pedagogiskt upplägg och grundregeln om påslagen kamera vid interaktion/diskussion uppskattas av de allra flesta studenter.	Ingen åtgärd bedöms behövas.	---

Bedömargruppen har ingen rekommendation i frågan, men gör reflektionen att distansundervisning skapar en förväntan om avstånd och därmed en oro för isolering, bristande kontakt och engagemang, samtidigt som upplevelsen av digitala möten kan skapa en radikal intimitet som är omöjlig i ett fysiskt klassrum.	Detta är en fråga att beakta och ha öppen dialog med studenter om.	Ses som pågående fråga att beakta, bevakas särskilt av programledare och studierektor.	---
--	--	--	-----

8. Kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs

Styrkor:

- Uppföljning sker systematiskt via kursvärderingar, rapporter, studentdialoger och programråd, med återkoppling till studenter via Canvas.
- Programrådet är en central arena för utveckling, där programledning, lärare, administration och studentrepresentanter möts.
- Kombinationen av programråd och programrapporter stärker kvalitetsarbetet.
- För att bevara stark forskningskoppling krävs strategiska insatser, särskilt när studentgruppen växer.

Utvecklingsområden, kommentarer	Reflektion och åtgärd	Status och ansvar	Uppföljning
Bedömargruppen lyfter att det under lärarintervju uttryckts önskan om ett forum för kursutveckling där kursledare kan diskutera med andra kursledare vilket talar för att helheten i programmet inte är lika tydlig för lärarkollegiet som för programrådet.	Terminsvis programkonferens för kursledare och interna programrådsledamöter samt övriga intresserade lärare införs from VT25,	Första programkonferensen med samtliga kursledare är genomförd. Fokus var kursplaneutveckling och AI	---

Övriga synpunkter från bedömargruppen

Sammanfattningsvis ger bedömargruppen flera viktiga inspel i frågor som ställts från fakultet och institution om studenters behov, arbetsmarknadens behov, möjligheter och utmaningar med utbildning på distans, länkning mellan introducerande kurser och fördjupningskurser samt vilka utmaningar och/eller möjligheter ett tvärvetenskapligt masterprogram i barn och ungdomsvetenskap möter inom ramen för utbildningsvetenskap.

Vissa har frågor har redan berörts ovan och vissa har tagits i beaktande men bedöms inte som angelägna i dagsläget. Exempelvis finns det ingen indikation på att det skulle vara problematiskt att praktikkursen genomförs i andra regioner, snarare positivt då det ger möjligheter till praktik med för studenten lokal förankring. En aspekt som programrådet fortsatt behöver bevaka är dock följande:

Utvecklingsområden, kommentarer	Reflektion och åtgärd	Status och ansvar	Uppföljning
Bedömaregruppen noterar exempelvis att man i programrapporten från 2022 eftersträvar ett bredare urval av professioner i studentgruppen, medan man i den senaste rapporten från 2024 ser en gemensam bakgrund inom utbildningssektorn som en styrka. Hur program- och institutionsledning förhåller sig till studenternas bakgrunder, akademiska, geografiska och professionella, tror vi är meningsfullt att begrunda. Är detta en forskningsförberedande utbildning för lärare i förskola och fritidshem? Är det en masterutbildning i barn och ungdomsvetenskap för professioner i fler sektorer för mer kvalificerat arbete med barn- och ungdomsfrågor? Hur bred respektive smal ska utbildningen därmed vara?	Frågan om studenternas bakgrund/målgrupp har styrt åt olika håll före och under omläggningen till distans, liksom hur bred eller smal utbildningen ska vara. Vi ser dock ingen motsättning i att utbildningen både kan vara forskningsförberedande för lärare i förskola och fritidshem och en utbildning på avancerad nivå för professioner i fler sektorer som arbetar kvalificerat med barn- och ungdomsfrågor.	Fortsätta hålla frågan levande i utvecklings- och kvalitetsarbete.	Pågående
Distansundervisning möjliggör för fler yrkesverksamma att genomföra utbildning på avancerad nivå. Den största risken enligt vår bedömning är att närheten till forskningsmiljöerna blir svår att upprätthålla, men det har lika mycket med ett ökat studentantal, som med omläggningen till distans, att göra.	Att på olika sätt försöka bibehålla närhet, ex genom inbjudningar till det som sker online i forskningsmiljöerna.	Frågan hålls levande i programråd.	Pågående